

Bijlage E - 3

Notitie: Inbreng Vleermuisplatform in de klankbordgroep en in het expertgesprek.

De Balij

De Balij is een natuurgebied, niet omdat het die status heeft, maar omdat het een zeer veelzijdig gebied is, waar Staatsbosbeheer heel veel en goed werk in heeft gestoken om er een interessant en gevarieerd gebied van te maken waar veel verschillende soorten zich thuis voelen. In de wijde omtrek vind je niet zoveel biodiversiteit in één gebied als hier. Er is niet alleen een stuk bos, en een stukje weidegebied, maar er is ook een plas-dras gebied met een rietveld en een halfopen gebied. Kortom dit gebied is voor heel veel soorten zeer aantrekkelijk in de verder zo natuurarme Randstad. Bovendien is het voor ons mensen fijn om er te vertoeven. Door de grote diversiteit van het gebied vind je een grote hoeveelheid vleermuizen in allerlei soorten, zeldzame en minder zeldzame, in het gebied.

Omgeving

In de omgeving van de Balij worden steeds meer gebieden tot natuur en recreatiegebied ontwikkeld, bijvoorbeeld de Groenzoom en de nieuwe Driemanspolder. De Balij is bedoeld als corridor tussen Delfland (Groenzoom) en het Land van wijk en Wouden (Driemanspolder). Deze nieuwe gebieden zullen te zijner tijd ook een aantrekkende werking krijgen op dieren in de omgeving, waarbij de Balij als natuurlijke verbinding tussen deze gebieden gaat functioneren. Langs het Reierspad in de Balij is nu al een corridor waarover vleermuizen trekken vanaf de nieuwe Driemanspolder naar de gebieden ten zuiden van Zoetermeer. Daar is het heel erg druk met vleermuizen, met name vliegen er ongekend veel Rosse Vleermuizen. En precies daar zou er een windmolen moeten komen. Serieuze effecten op deze soort zijn daarom onvermijdelijk.

Een hop-over is een plaats waar de boomtoppen hoog genoeg zijn voor een vleermuis om een obstakel als de A12 zonder gevaar te kunnen oversteken. Voor de Rosse Vleermuis die relatief hoog vliegt is dat geen probleem, maar voor kleinere soorten is de A12 wel een barrière. De hogere bomen van het Westerpark en die van het Balijbos vormen samen zo'n hop-over. We hebben in ieder geval gezien dat laatvlieger, dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen gebruik maken van deze hop-over.

Dus ook op deze soorten zijn niet te verwaarlozen effecten te verwachten, waarbij het dus zeker is dat veermuizen ook vanuit de bekende kraamkolonies in Zoetermeer de Balij kunnen bereiken.

Industriegebied Prisma

Het rapport dat wij hebben gezien kan voor wat betreft de natuurwaarden geen onderscheid maken tussen de Balij en een industriegebied zoals het Hoefweg/Bleizo/Prismaterrein ten oosten van Zoetermeer. Volgens de Plan MER is de Balij even geschikt voor het plaatsen van windmolens als dit gebied. Wij hebben daarom om het verschil inzichtelijk te maken, dat gebied ook bezocht. Hieruit volgt dat vleermuizen daar niet of nauwelijks voorkomen. Wat aantoont dat er wel degelijk aan de Balij een veel grotere natuurwaarde toegekend moet worden dan de Plan MER nu doet.

Wettelijk kader

Alle vleermuizen in Nederland zijn beschermd door de Flora en Faunawet, zowel de verblijfplaats als de fourageerroutes zijn beschermd. Gezien de grote hoeveelheid waarnemingen van enkele voor windturbines zeer gevoelige soorten, waaronder de rosse vleermuis is het aannemelijk dat juist door het plaatsen van windturbines op deze locatie grote negatieve effecten kunnen optreden.

Met een MER wordt o.a. beoogd de natuurwaarden in beeld te brengen en de gevolgen van het plan voor de natuur in te schatten. Waar het onderzoek over moet gaan is vastgelegd in de startnotitie die vastgesteld is door PS.

Het proces

De klankbordgroep is voorgehouden dat een Plan MER niet op gebiedsniveau gedetailleerd onderzoek hoeft te doen. Dit is echter in strijd met de door PS vastgestelde startnotitie.

Dat de Plan MER slechts een globaal onderzoek zou moeten zijn, heeft gedurende het hele proces wel de toon gezet. De mensen in de klankbordgroep bezaten aanvankelijk niet de kennis om deze bewering op waarde te toetsen en zijn hierover ook onvoldoende en onjuist geïnformeerd.

Ook toen de schrijvers van de plan MER alsnog geconfronteerd werden met de omissies in hun onderzoek bleven zij volhouden dat het Plan MER slechts een globaal onderzoek zou betreffen en dat het niet nodig was de natuurwaarden op gebiedsniveau te onderzoeken.

Uiteindelijk heeft de commissie MER recentelijk in een tussen-advies aangegeven dat de afzonderlijke locaties in de Plan MER onvoldoende zijn onderzocht om de natuurwaarden volwaardig in de beoordeling te kunnen betrekken.

Ook bleven de opstellers van de Plan MER volhouden, dat hun natuurbeoordeling van de locatie, die uitsluitend gaat over de vergunbaarheid van de locatie, afdoende was. Dit is in strijd met de MER richtlijn en de wet milieubeheer, die ook voor plannen voorschrijft dat de kenmerken van een gebied in beeld gebracht dienen te worden, zodat het milieubelang volwaardig in de besluitvorming betrokken kan worden.

Dit laatste is altijd ongeacht de vergunbaarheid van een locatie. De vergunbaarheid zegt namelijk helemaal niets over de aanwezigheid en het relatieve belang van actuele natuurwaarden. Zo kunnen twee totaal verschillende locaties eenzelfde vergunbaarheid hebben, terwijl de ene locatie vrijwel geen slachtoffers zal eisen, terwijl de andere locaties wel met aanzienlijke sterfte van vogels en vleermuizen te maken kan krijgen. Een MER is juist bedoeld om deze verschillen in beeld te brengen, zodat er een passende voorkeursvariant gekozen kan worden.

Verdienmodel

Bij windmolens vallen altijd slachtoffers onder vleermuizen, wanneer deze in het plangebied voorkomen. Dat is onvermijdelijk. De effecten kunnen eventueel gemitigeerd worden, door bijvoorbeeld de turbines stil te zetten, wanneer er vleermuizen vliegen.

Ongetwijfeld zal dit in de Balij nodig zijn. Daarmee is dit project wellicht vergunbaar, maar dit heeft wel gevolgen voor de opbrengst van dit project met een zeer klein aantal windmolens. In vergelijking met andere locaties, zoals het Prisma terrein dat ook is onderzocht, scoort deze locatie met een vergelijkbaar aantal windmolens dus zeer ongunstig.

planMER

Dit rapport, waarin geen onderscheid gevonden kan worden tussen een zo bijzonder natuurgebied als de Balij, en een industriegebied beschrijft dat u geen onoverwinnelijke *juridische* problemen tegen zult komen als u windmolens wilt plaatsen in de Balij. Maar volgens de commissie MER is een MER geen Juridische effect rapportage, maar een Milieu effect rapportage waarin de effecten op de natuur

beschreven moeten worden. U weet met deze planMER nog steeds niet wat voor besluit u gaat nemen, u weet niets over de rijkdom van het gebied, niets over de bijzondere schoonheid, de serene rust, en de bijzondere soorten. Deze planMER laat u niet zien wat de effecten op het milieu zijn van het besluit dat u gaat nemen. Zelfs de commissie MER heeft in haar tussentijdse rapportage u daarover een waarschuwing gegeven.